

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Prokazování dostupnosti technického vybavení při zadávání veřejných zakázek - limity sdílení technického vybavení

Veřejní zadavatelé se v praxi běžně potýkají s otázkou, jak zabezpečit, aby vybraný dodavatel skutečně disponoval dostatečným technickým vybavením pro řádné a včasné plnění veřejné zakázky. Časté jsou případy, kdy se dodavatel účastní více zadávacích řízení současně, v nichž je vyžadováno stejné nebo obdobné technické vybavení, nebo podá nabídku do více částí veřejné zakázky. Tento článek se zabývá tím, jak je možné takové sdílení regulovat a přitom dodržet zásadu přiměřenosti.

Stěžejní zákonná ustanovení

Nejprve je nutné si vymezit zákonný rámec vztahující se k prokazování technické kvalifikace dle § 79 odst. 2 písm. j) zákona č. [134/2016](#) Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**ZZVZ**“ nebo „**zákon**“). Zadavatel může na základě zmíněného zákonného ustanovení požadovat předložení seznamu nástrojů, pomůcek, provozních a technických zařízení, které musí mít dodavatel k dispozici pro plnění veřejné zakázky (dále jen „**technické vybavení**“). V případě veřejných zakázek týkajících se stavebních prací jde typicky o požadavek na disponování například určitými stroji či technologiemi.

Klíčová je dikce v předmětném ustanovení, která říká: „**bude mít dodavatel při plnění veřejné zakázky k dispozici**“. Z této dikce § 79 odst. 2 písm. j) ZZVZ vyplývá, že rozhodující je faktická dostupnost požadovaného technického vybavení při plnění konkrétní veřejné zakázky, nikoliv nutně jeho vlastnictví. Dodavatel si může technické vybavení mimo jiné najímat nebo jej může mít k dispozici na základě jiného právního titulu. V případě nájmu či využití jiného právního titulu než vlastnictví se jedná buď o společné prokazování kvalifikace nebo (častěji) prokazování kvalifikace prostřednictvím jiné osoby, proto musí být kumulativně splněny podmínky stanovené v § 83 odst. 1 ZZVZ. Zejména musí být předložena smlouva nebo jinou osobou podepsané potvrzení o její existenci (dále jen „**písemný závazek**“), čímž je doloženo poskytnutí nebo skutečné zpřístupnění technického vybavení k plnění veřejné zakázky. Způsob, jakým dodavatel zajistí dostupnost technického vybavení, je primárně jeho podnikatelská odpovědnost. Případný požadavek, aby dodavatel byl vlastníkem technického vybavení, by byl vyhodnocen jako nedůvodný a diskriminační, neboť bezdůvodně omezuje dodavatele, kteří by si technické vybavení mohli zajistit prostřednictvím jiné osoby.

Dodavatel může pro různé části veřejné zakázky nebo pro více veřejných zakázek současně prokazovat svou technickou kvalifikaci podle § 79 odst. 2 písm. j) ZZVZ prostřednictvím téhož technického vybavení, protože zákon ani jiný právní předpis toto nezakazuje. Proto i bez výslovného uvedení v zadávacích podmínkách je používání technického vybavení v rámci více veřejných zakázek v zásadě přípustné. V obecné rovině lze dodat, že zadavatel by neměl nepřiměřeně zasahovat do způsobu zajištění technického vybavení dodavatelem. Dodavatel totiž může použití technického vybavení zajistit správným plánováním a koordinací, zajištěním náhradních kapacit nebo operativními přesuny mezi lokalitami.

Požadavek na technickou kvalifikaci uvedený v zadávací dokumentaci by měla reflektovat i smlouva. V opačném případě se jedná o „opuštěný“ kvalifikační požadavek, u něhož je sporné, zda dodavatel toto technické vybavení skutečně musí mít k dispozici. Je již na něm, jakým způsobem zajistí, že své závazky splní řádně a včas.

Nicméně i přesto mohou existovat situace, kdy by zadavatel chtěl mít větší vliv na to, že dojde k řádnému a včasnému splnění veřejné zakázky, tedy má zájem na stanovení určitých limitů pro „sdílení“ technického vybavení mezi částmi veřejné zakázky. Takové důvody by mohly spočívat zejména v objektivně existujícím riziku, že neomezené sdílení znemožní dodavateli řádné a včasné plnění jeho závazků.

V takovém případě většinou zadavatel rozdělí veřejnou zakázku na části. Tím však může vzniknout riziko, že zadávací řízení ve vztahu k jednotlivým částem bude končit v různých časových obdobích, jakkoliv uvedené nelze zcela předvídat. Smlouvy mohou být uzavřeny s časovým odstupem a plnění jednotlivých částí může probíhat v odlišných obdobích. V důsledku toho se původně stanovené omezení pro „sdílení“ technického vybavení mezi částmi může stát – čistě teoreticky – až bezpředmětným nebo neaplikovatelným, neboť plnění některých částí již může být dokončeno v době, kdy jiné části teprve začínají. Toto riziko lze předem jen obtížně ošetřit a zadavatel by proto měl pečlivě zvážit, zda je stanovení případných omezení na „sdílení“ technického vybavení v konkrétním případě účelné a přiměřené. Omezení takového „sdílení“ technického vybavení ze strany zadavatele obecně pro popsaná rizika spíše nedoporučujeme, ale pokud na něm zadavatel trvá, tak by zřejmě mohlo mít tuto podobu:

- stanovení maximálního počtu oblastí, pro které lze technické vybavení sdílet (například max 3 oblasti pro jednoho dodavatele nebo technické vybavení);
- vymezení konkrétních oblastí, mezi kterými lze technické vybavení sdílet (s vyloučením natolik vzdálených lokalit od sebe, které by vážně komplikovaly dodavateli dodržovat sjednané termíny plnění); nebo
- umožnění sdílení pouze určitého dílčího technického vybavení, nikoliv celé požadované sady.

Shora uvedené však neplatí bez omezení, jelikož podmínky tohoto typu by mohly být v rámci přezkumu provedeného Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „ÚOHS“), soudy či auditními orgány, shledány jako nepřiměřené, pokud dané podmínky zadavatel nebude schopen řádně odůvodnit.

Zatímco zákon výslovně připouští stanovení kvalifikačních požadavků kumulativně v případě ekonomické kvalifikace, konkrétně u kritéria obratu [1], v případě technické kvalifikace takové ustanovení chybí. Z argumentace *a contrario* by bylo možné dovodit závěr, že zákon spíše nepřipouští, aby zadavatel v rámci technické kvalifikace provazoval prokazování dostupnosti technického vybavení mezi všemi částmi veřejné zakázky, do nichž dodavatel podává nabídku, případně pro některé takové části, záměr právní úpravy je však v tomto ohledu nejasný. Ze stejných důvodů by pak touto optikou nemusel být v souladu se zákonem ani postup, kdy by zadavatel zcela vyloučil či omezil využití technického vybavení ustanovením v rámcové dohodě.

Nutno dodat, že dodavatel může prokazovat dostupnost technického vybavení i prostřednictvím jiné osoby podle § 83 ZZVZ. Zvláštním případem může na první pohled být „sdílení“ technického vybavení mezi propojenými společnostmi. Propojenými společnostmi se myslí mateřské, dceřiné a sesterské společnosti, které jsou navzájem kapitálově nebo personálně propojeny tak, že jedna z nich může vykonávat rozhodující nebo významný vliv na řízení druhé, typicky například koncern jako nejvyšší forma podnikatelských seskupení (dále jen „**propojené společnosti**“). I v případě propojených společností je potřeba zachovat formální požadavek na písemný závazek.

Zadavatel při stanovení zadávacích podmínek musí dbát na to, aby nediskriminoval žádného dodavatele či propojené společnosti, kde jednotlivé společnosti disponují specializovaným technickým vybavením. Dle našeho názoru může být v rámci jedné propojené společnosti efektivně sdíleno a alokováno technické vybavení podle aktuálních potřeb jednotlivých propojených společností podle jejich aktuálních potřeb vyplývajících z veřejných zakázek, do nichž jsou zapojeny. Omezení takového „sdílení“ technického vybavení by mohlo snížit potenciální okruh dodavatelů a tím by mohlo dojít k omezení hospodářské soutěže.

Situaci týkající se „diskriminačních“ zadávacích podmínek technické kvalifikace řešil ve svém rozhodnutí ÚOHS.^[2] V předmětném rozhodnutí se řešilo stanovení **požadavku na prokázání vlastnictví nebo smluvní zajištění obalovny živičných směsí** již v rámci technické kvalifikace. ÚOHS v tomto rozhodnutí uvedl: „(...) *dosavadní rozhodovací praxe týkající se požadavku na doložení vlastnictví či jiného způsobu zajištění obalovny již v rámci podmínek technické kvalifikace vede k závěru, že takový požadavek zpravidla nedůvodně omezuje počet dodavatelů (...). V případě, že se totiž samotní vlastníci obaloven (či dodavatelé s těmito vlastníky přímo spjatí) hodlají daného zadávacího řízení také účastnit či toto alespoň zvažují, pročez z tohoto důvodu zcela logicky odmítnou tito vlastníci obaloven s jiným potenciálním dodavatelem smlouvu (za účelem zajištění obalovny) uzavřít, dochází uvedeným ke snížení počtu účastníků zadávacího řízení.*“

Z uvedeného rozhodnutí vyplývá, že příliš restriktivní požadavky na doložení dispozice vybavením již v rámci technické kvalifikace mohou nedůvodně omezovat hospodářskou soutěž, nicméně přirozeně záleží i na obecné dostupnosti takového vybavení na trhu. Pokud tedy nejsou dány závažné důvody pro omezení sdílení, mělo by být zachováno právo dodavatele volně disponovat se svým technickým vybavením podle svých aktuálních potřeb. ÚOHS ve svém rozhodnutí uvedl, že výhrada podle **§ 105 odst. 2 ZZVZ** se vztahuje výlučně na **plnění významných činností**, nikoliv na **dispozici s technickým vybavením**. Požadavek na prokazování této dispozice (podle § 79 odst. 2 písm. j) ZZVZ) výhradně prostřednictvím vlastních kapacit dodavatele je proto **nepřípustný**, neboť zákon dodavateli umožňuje prokázat tento materiálně-technický předpoklad i prostřednictvím jiné osoby.^[3] Smyslem kritéria podle § 79 odst. 2 písm. j) ZZVZ je prokázat, že dodavatel bude mít požadované věci k dispozici, což je splněno i tehdy, pokud je dispozice prokazována prostřednictvím propojených společností, poddodavatelem či jinou osobou.

Jak je možné omezit a stanovit limity sdílení technického vybavení

Jak bylo uvedeno výše, nelze zcela vyloučit, že omezení či vyloučení „sdílení“ technického vybavení by mohlo být shledáno jako nepřiměřené a nesouladné se zákonem, neboť takový požadavek nemá výslovnou oporu v ZZVZ. Zadavatel by tak alternativně mohl dodavatelům například umožnit podávat nabídky pouze do jedné části, nebo do více částí v rámci předem stanovených skupin, které by určil v zadávací dokumentaci podle kritéria geografické vzdálenosti míst plnění. Tento postup však též nese dílčí rizika, neboť by zadavatel tímto znemožnil podání nabídky do více částí i dodavatelům, kteří objektivně disponují dostatečnými technickými kapacitami k řádnému plnění veřejných zakázek ve všech takových částech současně. Toto omezení by mohlo být z jejich strany oprávněně vnímáno jako diskriminační zadávací podmínka nesouladná se zásadou přiměřenosti. Proto tento postup spíše nelze doporučit, byť si nejsme vědomi nějaké přílehlavé rozhodovací praxe v dané oblasti. Navíc teoreticky může být příznivější výklad pro případ zadávání sektorových veřejných zakázek, kterážto oblast se obecně považuje za méně přísnou.

Dalším z možných řešení je zajištění dispozice technickým vybavením **stanovením vhodných smluvních pokut** pro případ neplnění závazků ze strany dodavatele řádně a včas. Smluvní pokuta je potenciální satisfakcí pro zadavatele v případě neplnění, přičemž zároveň neomezuje dodavatele. Ti

musí při posuzování vlastní kapacity technického vybavení a možnosti alokovat své zdroje na místa, kde je to zapotřebí, brát v potaz potenciální smluvní pokutu. Je však třeba si uvědomit, že tento institut zadavateli nepřináší absolutní jistotu, že nedojde k problémům s plněním.

Jinou variantou ochrany zadavatele s „měkčím“ efektem může být použití **institutu dle § 46 ZZVZ**. Ten zadavateli umožňuje v případě jakýchkoli pochybností se účastníka dotázat již v průběhu posuzování nabídek, tedy před uzavřením smlouvy. Žádost o objasnění nebo doplnění údajů umožňuje zadavateli požadovat po účastníkovi zadávacího řízení přesvědčivé prokázání dispozice s dostatečnými kapacitami technického vybavení, které uvedl v nabídce, pokud tato bude z pohledu zadavatele sporná. Toto zdůvodnění lze vyžadovat opakovaně. Jedná se tedy o nástroj k ověření skutečných kapacit dodavatele ještě před rozhodnutím o jeho výběru.

Uvedené lze aplikovat například na situaci, kdy zadavatel zjistí, že určitý dodavatel **disponuje pouze jediným kusem technického vybavení**, jímž se navíc již prokazoval v jiné veřejné zakázce u jiného zadavatele, kde byl úspěšný. Týká se to rovněž případů **technického vybavení, u něhož je zjevné, že je svým charakterem unikátní a v celé zemi takřka nedostupné**. Například se může jednat o finišer nebo speciální strojní linku RUS 1000, jež je schopná provést kompletní výměnu kolejového roštu za nový (včetně pražců a kolejnic), strojní čištění a nulté podbití v jediném pojezdu. V takové situaci může mít aktuální zadavatel oprávněné pochybnosti o schopnosti dodavatele plnit jeho veřejnou zakázku, zejména pokud je vzdálenost mezi již realizovanou zakázkou a nově soutěženou zakázkou taková, že by nemělo být technicky možné v rámci harmonogramu plnění přesunout dané technické vybavení mezi lokalitami. Zadavatel by si měl v takovém případě vyžádat zdůvodnění, ke kterému by měl přihlídnout v rámci posouzení nabídky daného dodavatele.

Závěr

Lze uzavřít, že zadavatelé nemohou sdílení technického vybavení v rámci technické kvalifikace libovolně omezovat, aniž by se tím vystavili riziku porušení zásady přiměřenosti či zákazu diskriminace. Zákon na rozdíl od ekonomické kvalifikace výslovnou oporu pro to, aby v případě rozdělení veřejné zakázky na části mohl zadavatel požadovat „navýšenou“ dispozici technickým vybavením, pokud uspěje ve více částech veřejné zakázky, neobsahuje. Stejně tak neobsahuje výslovnou možnost, že by v případě rozdělení veřejné zakázky na části mohl účastník prokazovat dispozici obdobným technickým vybavením jen pro některé části. Omezování sdílení technického vybavení je proto do jisté míry vždy rizikovým postupem zadavatele, který však dle našeho soudu může být překonán oprávněnými odůvodněnými potřebami zadavatele v souladu se zásadou přiměřenosti.

Mgr. Marek Lemberka,
advokátní koncipient

Mgr. Milan Šebesta, LL.M. et LL.M.,
advokát, partner

Solkind

[Solkind s.r.o., advokátní kancelář](#)

Praha / Brno / Ostrava

tel.: +420 222 866 555

[1] Viz § 78 odst. 4 ZZVZ, který stanoví: „Pokud je veřejná zakázka rozdělena na části, stanoví zadavatel podmínku ekonomické kvalifikace na každou část zvlášť. Zadavatel však může stanovit podmínku ekonomické kvalifikace odkazem na soubory částí v případě, že vybranému dodavateli bude zadáno několik částí současně.“

[2] Rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže sp. zn. ÚOHS-S0677/2023/VZ, č. j. ÚOHS-50759/2023/500 ze dne 20. 12. 2023.

[3] Rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže sp. zn. ÚOHS-S0333/2020/VZ, č. j. ÚOHS-36402/2020/500/JBě ze dne 13. 11. 2020.

Další články:

- [JIŘÍ HARNACH - VEŘEJNÉ ZAKÁZKY LIVE! - DUBEN 2026](#)
- [Prokazování dostupnosti technického vybavení při zadávání veřejných zakázek - limity sdílení technického vybavení](#)
- [JIŘÍ HARNACH - VEŘEJNÉ ZAKÁZKY LIVE! - BŘEZEN 2026](#)
- [Zdrojové kódy jako „pojistka“ proti vendor-lock-inu: judikatorní korekce a její meze](#)
- [Spolupráce zadavatele a developera z pohledu rozhodovací praxe ÚOHS a plánovacích smluv](#)
- [Listinné nabídky v éře elektronizace: přestupek, nebo legitimní postup?](#)
- [JIŘÍ HARNACH - VEŘEJNÉ ZAKÁZKY LIVE! - ÚNOR 2026](#)
- [Změna poddodavatele v průběhu zadávacího řízení](#)
- [JIŘÍ HARNACH - VEŘEJNÉ ZAKÁZKY LIVE! - LEDEN 2026](#)
- [Metoda Design & Build na poli veřejných zakázek](#)
- [Požadavek zadavatele na prokazování referencí prostřednictvím staveb občanské vybavenosti ve světle rozhodovací praxe](#)